UUTISET

Vihreä ympäristöministeri on asemoinut itsensä vahvasti – paha yritys vastaan hyvä ympäristöministeri, ja asetelma on mennyt julkisuudessa hyvin läpi. **YLIOPISTONLEHTORI ERKKA RAILO**

”Vihreiden äänestäminen on ylellisyyttä”

Vihreät ei voi puoluekokouksessaan ohittaa kysymystä, miksei puolueen kannatus kasva. Ydinvoimasta on tullut puolueelle rasite.

Vihreiden viikonlopun puoluekokouksessa lienee esillä kysymys puolueen kannatuksesta.

Eduskuntavaaleissa 2011 puolue menetti kolmasosan kansanedustajapaikoistaan.

Ville Niinistön puheenjohtajuuden aikana kannatus on noussut. Taloustutkimuksen arvion mukaan vihreiden kannatus oli 7,2 prosenttia Niinistön aloittaessa pestinsä kesäkuussa 2011.

Piikki kannatuksessa oli viime vuoden helmikuussa, kun **Pekka Haavisto** pääsi presidentinvaalien toiselle kierrokselle.

Sen jälkeen kannatus on vakiintunut yhdeksän prosentin paikkeille.

Sädekehä pirstaleiksi

Kannatusta eivät horjuttaneet edes Niinistön ja **Heidi Hautalan** keväiset töppäilyt: ylinopeussakot, eduskunnan parkkihallin sääntöjen rikkominen ja pimeä palkanmaksu. Keskustelu niistä loppui lyhyeen.

Yliopistonlehtori **Erkka Railon** mukaan vihreiden kriisiviestintä onnistui. Omat kannattajat kokivat, että kyseessä oli ajojahti. Railo on suorastaan yllättynyt, ettei julkisuudessa ilakoitu enempää vihreiden sädekehän särkymisellä.

Kansanedustaja **Anni Sinnemäen** mukaan Haaviston kampanja osoitti, että Suomessa on iso ihmisjoukko, joka voi kannattaa vihreitä arvoja.

Eduskunnasta pudonneen vihreiden oululainen jäsen **Erkki ”Susi” Pulliaisen** mukaan puolueelta on kuitenkin puuttunut sorminäppäryyttä nostaa keskusteluun asioita, joilla Haavisto sai kannatuksen.

Ydinvoimalla ei voi voittaa

Puoluekokouksen alla on väläytelty hallituksesta eroamista. Syynä on vihreille tuttu mörkö, ydinvoima.

Varapuheenjohtajaehdokas **Anne Bland** arvioi Savon Sanomissa (6.5.), että hallituksesta lähtö parantaisi puolueen uskottavuutta. Blandin mukaan hallituksen ydinvoimalinjaukset ovat langettaneet puolueen ylle huonon karman.

Myös Turun vihreiden puheenjohtaja, puolueen varapuheenjohtajaehdokas **Saara Ilvessalo** on tyytymätön nykyiseen ydinvoimalinjaan.

Ydinvoimasta on tullut puolueelle taakka.

Kansanedustaja **Osmo Soininvaara** kirjoittaa vuosi sitten ilmestyneessä Vihreä politiikka -kirjassaan, että eduskuntavaaleissa osa äänestäjistä pettyi, kun vihreät eivät lähteneet edellisestä hallituksesta ydinvoimalalupien takia. Osan mielestä asiaan taas on uhrattu liikaa vaikutusvaltaa.

Monenlaista kannatusta

Puoluesihteerin tehtävät tammikuussa jättänyt **Panu Laturi** kokee, että puolueen ympäristöpainotus on jättänyt muut asiat varjoon. ”Se olisi pitänyt pystyä muuttamaan.”

Laturin mukaan vihreiden pitäisi olla rohkeasti yleispuolue, jolla on vahva ympäristöpainotus, ei toisinpäin. Sosiaalipolitiikkaan tarvitaan entistä vahvempaa näkemystä.

Kaupunkilaisten, nuorten ja hyvin koulutettujen puolueen kannatusta pitäisi hänen mukaansa pystyä laajentamaan pois korkeakoulupiiristä.

Emeritusprofessori **Tuomo Martikaisen** mukaan puolueen vahvuus on, että kannatus on ankkuroitunut kahteen suuntaan: sosiaaliliberalismiin ja uusvasemmistolaisuuteen.

Se voi olla myös uhka, jos kannattajia valuu osin vihertyvään vasemmistoliittoon.

Hyvien aikojen puolue

Martikaisen ja Railon mielestä ihmiset näyttävät ajattelevan, että vihreät ovat ylellisyyttä. ”Heitä äänestetään, kun ajat ovat hyvät.”

Talouskriisi on Railon mukaan viime vuosina kääntänyt julkisuuden polttopisteen pois ympäristöasioista. Poikkeuksena on Talvivaara, joka on pitänyt puoluetta ja ympäristöministeriä julkisuudessa.

”Vihreä ympäristöministeri on asemoinut itsensä vahvasti – paha yritys vastaan hyvä ympäristöministeri, ja asetelma on mennyt julkisuudessa hyvin läpi”, Railo sanoo.

Myös valtion omistajaohjauksesta vastaava kehitysministeri Hautala on pysynyt esillä kaivosyhtiön ongelmien takia.

Monta yhden asian liikettä

Viikonloppuna puoluekokoukseen Espooseen kokoontuu sekalainen porukka. Soininvaara kirjoittaa kirjassaan, että vihreät ovat syntyneet monen yhdenasian liikkeen liittona.

On feministejä, kaupunginosa-aktiiveja, ympäristönsuojelijoita, vammaisliikettä, eläinten suojelijoita, ydinvoiman vastustajia, auton vastustajia, kehitysmaa-aktiiveja ja maahanmuuttajamyönteisiä. Kaikki puolueen kannattajat eivät kuitenkaan vastusta ydinvoimaa

Aiemmin mukana oli myös EU:n vastustajia.

Ulkopuolelle ovat osin jääneet insinöörivihreät.

Pulliaisen mielestä toisinajattelevat ovat puolueessa hiljentyneet.

”Ne, jotka ovat sitoutuneet nykyisen puoluejohdon politiikkaan, ovat pysyneet ruodussa. Eri asia on, kuinka paljon on saatu aikaiseksi, vaikka hallitusvastuussa on oltukin. Syvällisemmin vihreitä kysymyksiä ajatteleva porukka on vaiennut”, hän kommentoi.

PAULA TAIPALE

HEIKKI SAUKKOMAA/LEHTIKUVA

Vihreiden puheenjohtaja Ville Niinistö henkäisi kuntavaalien vaalivalvojaisissa. Vihreä liitto menetti 47 kunnallisvaltuutettua.

Vihreiden kannatus Ville Niinistön ollessa puheenjohtajana

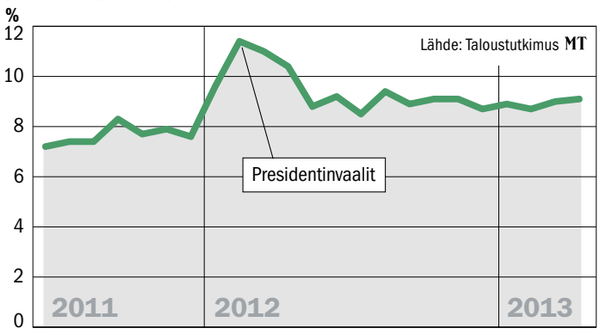

Henkilövalinnat puoluekokouksen pääosassa

Vihreiden huomenna käynnistyvässä puoluekokouksessa pääosaa näyttelevät henkilövalinnat.

Puolueen puheenjohtajana jatkaa tukevasti **Ville Niinistö**. Hän ei ole saanut haastajaa.

Puoluesihteerin paikasta kilpailee kolme ehdokasta: vantaalainen erityisopettaja **Timo Juurikkala**, turkulainen vihreän ministeriryhmän erityisavustaja **Lasse Miettinen** sekä helsinkiläinen kehitysministeri **Heidi Hautalan** virkamiessihteeri ja lehdistöavustaja **Sallamaari Muhonen**. Ennakkosuosikkina pidetään Miettistä ja haastajana Muhosta.

Myös puolueen puheenjohtajistoon tulee uusia kasvoja. Varapuheenjohtajaehdokkaita on yhdeksän.

Väistyvän puoluesihteerin **Panu Laturin** mukaan puolueekokouksesta tulee jännittävä, sillä valintoja ei ole juntattu etukäteen. ”Varapuheenjohtajavaalissa tulee näkymään alueellisuus.”

Kaksi puheenjohtajaa?

Puoluekokous saa käsiteltäväkseen aloitteen kahden puheenjohtajan mallista. Mallia on käsitelty jo kolmesti aiemmin, ja vastustus on vähentynyt.

Kahden puheenjohtajan malli on Euroopan vihreissä puolueissa yleinen. Etuna pidetään entistä kattavampaa kentää edustamista. Toisaalta malli voi johtaa puolueen sisäiseen hajaannukseen.

Kansanedustaja, puolueen entinen puheenjohtaja **Anni Sinnemäki** löytää mallista paljon hyvää. ”Työtaakan jakaminen voisi olla hyvä asia.”

Vaikeudet liittyvät Sinnemäen mukaan lainsäädäntöön ja mallin hyvien puolien käytäntöön tuomiseen. Yhdistyslain mukaan puolueella voi olla vain yksi puheenjohtaja.

Puoluekokousaloitteissa vaaditaan myös muun muassa painokkaampaa ruokapolitiikkaa ja viinien ja oluiden myynnin sallimista ravintoloista ja pientuottajilta.

PAULA TAIPALE

Evira ilmoittaa vaarallisista elintarvikkeista viikoittain

Rainbow-pannukasviksista löytyneet hulluruohon siemenkodat ovat vain yksi elintarvikkeista tänä vuonna löydetyistä terveydelle vaarallisista ainesosista.

Elintarvikevirasto Evira teki löydöksestä ilmoituksen EU:n RASFF-hälytysjärjestelmään (Rapid Alert System for Food and Feed), koska tuotteen valmistusmaa on Belgia. Siksi on syytä olettaa, että samaa tuotetta saattaa olla myynnissä muuallakin Euroopassa.

105 ilmoitusta viime vuonna

Vuonna 2012 Suomi teki RASFF-järjestelmään 105 ilmoitusta terveydelle vahingollisista elintarvike- ja rehueristä. Ilmoituksista 81 koski elintarvikkeita.

”Suurin osa RASFF-järjestelmään ilmoitettavista löydöksistä tulee tullin valvontatutkimuksista”, sanoo Eviran ylitarkastaja **Hilpi Jenu**, jonka vastuulla ovat Suomen tekemät ilmoitukset hälytysjärjestelmään.

Hulluruohon tapauksessa tieto tuotteeseen päätyneestä virheellisestä aineesta tuli kuitenkin kuluttajilta.

”Tietenkin myös tuotetta myyvällä yhtiöllä on velvollisuus suorittaa omavalvontaa kuten myös belgialaisella valmistajalla ja espanjalaisella raaka-aineen toimittajalla”, sanoo Jenu.

”Tässä tapauksessa sairastuneet kuluttajat ottivat yhteyttä SOK:hon, joka puolestaan ilmoitti Eviraan tuotteen takaisinvedosta”, lisää hän.

Tänä vuonna RASFF-järjestelmään on Suomesta muun muassa ilmoitettu kaksi salmonellalöydöstä.

Jenun mukaan kaikista terveydelle vahingollisista löydöksistä tiedotetaan kuluttajille, jos tuotteita on päässyt markkinoille.

”Hulluruohon tapaus on varsin poikkeuksellinen ja siksi siitä on myös uutisoitu paljon”, sanoo Jehu.

Lisää uhkia tulevaisuudessa

Suomen viime vuonna tekemien elintarvikeilmoitusten yleisimmät syyt olivat lisäaineet, koostumus, mikrobiologinen laatu ja mykotoksiinit eli homemyrkyt. Ilmoituksia tehtiin eniten hedelmistä ja kasviksista sekä ravintolisistä.

Järjestelmään voidaan ilmoittaa tuotteista, joiden tuoteselosteesta puuttuu jokin ainesosa. Toisaalta ilmoitetaan myös esimerkiksi raskasmetalleista ja taudinaiheuttajista, jotka ovat riski kaikille kuluttajille

Viime viikolla julkaistu valtioneuvoston selonteko elintarviketurvallisuudesta piirtää tulevaisuudessa uhkakuvia elintarviketurvallisuuden valvonnalle.

Selonteon mukaan epävakaa taloustilanne ja taantuva talouskasvu johtavat rikollisen toiminnan lisääntymiseen elintarvikeketjussa.

Edellinen ruokaskandaali, jonka jälkiä pystyi seuraamaan RASFF-järjestelmästä oli nautana myyty hevosenliha. Hevosenliha on hyvä esimerkki elintarvikeketjussa tapahtuvasta tahallisesta rikollisesta toiminnasta.

SATU PITKÄNEN

Tuloerot Suomessa Euroopan pienimpiä

Suomessa tuloerot ovat Euroopan seitsemänneksi pienimmät, Tilastokeskus laskee. Tuloerot ovat Suomessa edelleen Euroopan keskitasoa pienemmät, vaikka ne kasvoivat kansainvälisesti verraten nopeasti 1990-luvun lopulla.

Eurostatin tulo- ja elinolotilasto vuodelta 2010 paljastaa, että suhteellisesti pienimmät tuloerot olivat Norjassa ja Islannissa. Suomea tasaisemmin tulot jakautuivat myös Sloveniassa, Ruotsissa, Tšekissä ja Slovakiassa. Pohjoismaista vain Tanskassa erot eniten tienaavien ja pienituloisten välillä ovat jonkin verran Suomea suuremmat.

Väestön suurituloisimman kymmenyksen keskitulot olivat Suomessa 5,3-kertaiset pienituloisimpien vastaavaan ryhmään verrattuna. Suurten tuloerojen maissa ne ovat yli kymmenkertaiset.

Suurimmat tuloerot ovat Latviassa ja Bulgariassa, jotka ovat Euroopan köyhimpiä maita ja joissa tulot ovat yleisesti matalimmat. Heti seuraavina tilaston pohjalta löytyvät Portugali, Espanja, Kreikka ja Irlanti, joita yhdistää kansantalouden ja pankkisektorin hurja notkahdus.

Suomessa tuloerot kaventuivat 1960-luvun puolivälistä 1980-luvulle. Muutokset olivat tämän jälkeen pieniä, kunnes erot repesivät muutamassa vuodessa 1990-luvun lopulla ja uuden vuosituhannen alussa. Sen jälkeen muutos on ollut vähäistä.

Yleisimmin käytetty tuloeromittari eli Gini-indeksi oli vuonna 2010 Suomessa 25,8, kun Euroopan maiden keskiarvo oli 30,7.

Indeksi saa arvon 0, jos kaikki saavat saman verran tuloja ja arvon 100, jos yksi tulonsaaja saa kaikki tulot.

Tuloilla tarkoitetaan verojen jälkeisiä rahatuloja, jotka koostuvat työ- ja omaisuustuloista ja tulonsiirroista.

KAIJALEENA RUNSTEN

Geenimuuntelua vastaan marssitaan

Biotekniikkayhtiö Monsantoa ja geenimuuntelua vastaan marssitaan laajasti lauantaina 25. toukokuuta.

March Against Monsanto -tapahtuma on tarkoitus järjestää yli 36 maassa. Suomessa marssitaan Helsingissä, Turussa, Vaasassa ja Oulussa, järjestäjät kertovat.

Kansainvälisesti tapahtumaa organisoivat The Anti-Media, Activists' Free Press ja A Revolt – Digital Anarchy.

Marssin osallistujat osoittavat vastustavansa muuntogeenisiä elintarvikkeita ja muun muassa vaativat pakkauksiin pakollisia merkintöjä muuntogeenisten raaka-aineiden käytöstä eläinten ruokinnassa.

SATU LEHTONEN

POLITIIKASTA LYHYESTI

Vuokra-asunnoille lisää tukea

Hallitus tehostaa vuokra-asuntojen rakentamisen tukeaan. Uusien vuokra-asuntojen rakentamista vauhditetaan nostamalla edelleen rakennuslainoille myönnettävää korkotukea. Valtioneuvosto antoi muutoksesta asetuksen torstaina.

Rakennuslainojen korkojen omavastuuksi jää muutoksen jälkeen 1,0 prosenttia. Vuokra-asuntojen perusparantamista varten hyväksyttyjen korkotukilainojen perusomavastuu on 2,35 prosenttia. Edullisemmat ehdot ovat voimassa vuoden 2015 loppuun asti.

Kuntajakolaki täydennettiin

Valtioneuvosto on antanut eduskunnalle täydennetyn esityksen kuntajakolaiksi. Esitystä on täydennetty sosiaali- ja terveysuudistuksen yksityiskohdilla ja perustuslaillisilla arvioilla.

Uudistuksen myötä Suomeen syntyy perustason palvelualueita, laajemman tason palveluista vastaavia sote-alueita ja erikoisvastuualueita.

Hallitus joutui täydentämään lakiesitystään oikeuskanslerin kehotuksesta.

SAK kannattaa laajaa sopimusta

Palkansaajien keskusjärjestö SAK kannattaa liittokierroksen sijaan laajaa sopimusratkaisua syksyllä.

SAK:n puheenjohtajan **Lauri Lylyn** mielestä sopimuskierroksen palkankorotuksen, veroasteikkojen inflaatiotarkastuksen ja työeläkemaksujen ja työttömyysvakuutusmaksujen yhtäaikainen ratkaiseminen olisi järkevää palkansaajien ostovoiman näkökulmasta.